

รายงานแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า

(พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗)

The Directions of the Educational Management of Kalasinpittayasai School in the Next Decade (๒๐๑๕ – ๒๐๒๔)

บทที่ ๑

บทนำ

การศึกษา (Education) เป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศชาติ ความสำคัญของการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าที่ทุกฝ่ายต่างตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งยอมรับในระบบการจัดการศึกษาตลอดมาว่าจะนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตและสังคมโดยรวมได้ในที่สุด การศึกษาเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตยและพัฒนาคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมใหม่นั้น จะต้องมีการวางเป้าหมายการจัดการศึกษาให้บรรลุผล บังเกิดศักยภาพสูงสุดแก่ประชาชน เพราะ “การศึกษา” เป็นปัจจัยและเป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการสร้างชาติให้เกิดความเข้มแข็งเกิดศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศได้ และพลังอำนาจของชาติยุคปัจจุบันจะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของ “คน” เป็นสำคัญ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศชาติ

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ ๒๐ และ ๑๙ โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ นี้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าวซึ่งทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ (๒๑st Century Skills) และทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

- ☛ ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ☛ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ☛ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ☛ ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ☛ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

- ☛ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- ☛ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
- ☛ การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

- ☛ ความรู้ด้านสารสนเทศ
- ☛ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
- ☛ ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

- ☛ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ☛ การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
- ☛ ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
- ☛ การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
- ☛ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ ๓R x ๗C

๓ R คือ Reading (อ่านออก), (W)Riting (เขียนได้), และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)

๗ C ได้แก่

๑ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

๒ Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

๓ Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)

๔ Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)

๕ Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

๖ Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

๗ Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

บทที่ ๒

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

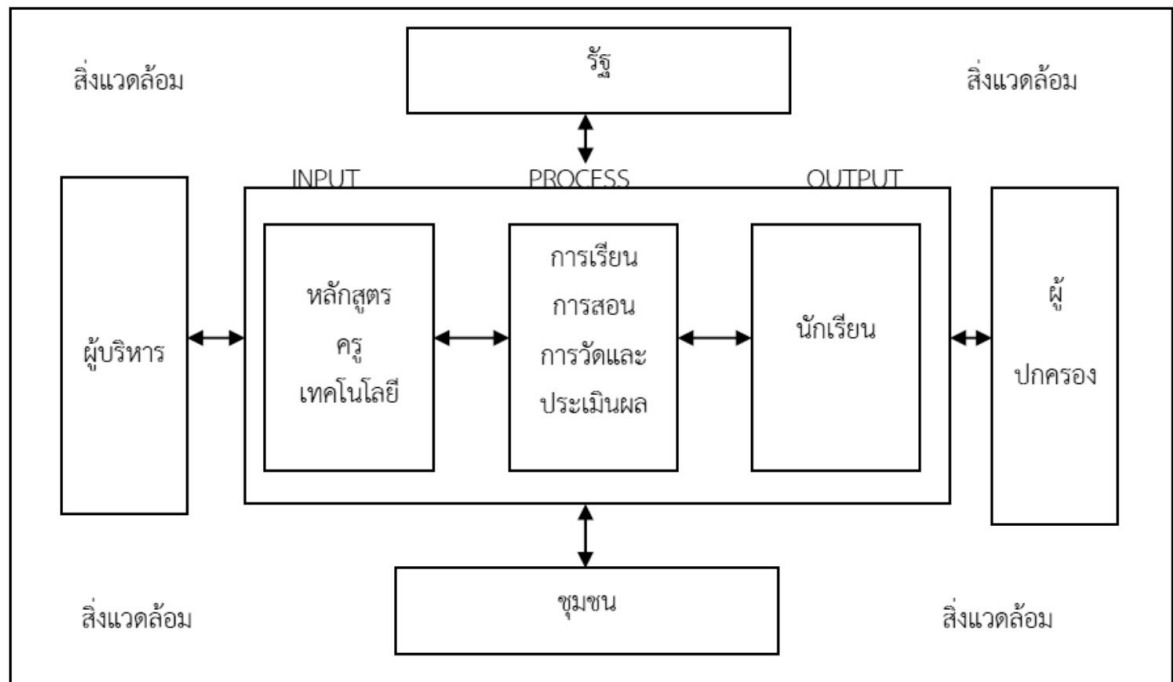
ปัญหาการศึกษาไทยในสถานการณ์โลก

ภายใต้บริบทใหม่แห่งกระแสโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความรุนแรงในปัจจุบัน ที่เรียกกันว่าสังคมแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) นั้น จะมีตัวแปรหลากหลายประการที่ทำให้รูปแบบสาระการเรียนรู้ที่แปรเปลี่ยนไปแตกต่างจากสมัยก่อนส่งผลต่อการศึกษาโดยรวม ประเด็นปัญหาในสังคมจึงเป็นประเด็นที่ระบบการเรียนรู้ในสังคมต้องเผชิญ เช่น ประเด็นของการปรับการเรียนรู้ของผู้เรียนให้รู้ซึ่งถึงวิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรม รวมทั้งมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของต่างชาติและของโลก การปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยให้ทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถดำเนินการทางเศรษฐกิจ การค้า การศึกษา วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมในเวทีโลกได้อย่างเท่าเทียมกับนานาชาติ จึงเป็นเป้าหมายการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนโดยเน้นในเนื้อหาสาระทางการศึกษาอย่างแท้จริง

กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อรอบด้านอย่างรวดเร็วและรุนแรงนั้น ในส่วนของ การศึกษาก็เช่นเดียวกันที่กระแสสังคมแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ ได้ก่อให้เกิดสภาพการณ์ของปัญหาที่มี หลากหลายแตกต่างกันไป ซึ่งปัญหาที่เกิดจากระบบการศึกษาในยุคดังกล่าวนี้สรุปในสาระสำคัญได้ หลากหลายประเด็นเช่น

๑. เน้นปริมาณของการศึกษาแต่ไม่เน้นคุณภาพ
๒. ขาดความเข้มข้นทางวิชาการ
๓. ผู้บริหารและอาจารย์กลุ่มหนึ่งเห็นแก่ตัว ไม่เห็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
๔. ขาดการวิจัยค้นคว้าและเสนอปัญหาสังคมอย่างจริงจัง อ่อนบทบาทในการชี้นำของสังคม
๕. ขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจริยธรรม ส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีคุณภาพในแทบทุกด้าน
๖. ขาดระบบการประเมินบุคลากร ทำให้บุคลากรมีคุณภาพต่ำลง นับวันสูญเสียคนมีฝีมือ ได้ คนรุ่นใหม่ที่ดีอยู่คุณภาพและนับวันจะกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคม
๗. โรงเรียนที่มีคุณภาพจะกระจุกตัวในเมืองหลวงและตัวจังหวัด ทอดทิ้งให้โรงเรียนในชนบท ล้าหลัง
๘. ระบบการบริหารขาดเอกภาพ ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ไม่มีการประเมินตนเอง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งมีทั้งปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงและปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อม อาจพิจารณาได้จากกรอบแนวคิดตามภาพต่อไปนี้

จากภาพประกอบที่แสดงไว้ กรอบชั้นในคือปัจจัยที่ส่งผลโดยตรง ส่วนกรอบชั้นนอกคือปัจจัยที่ส่งผลโดยอ้อม ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาจะได้ทราบถึงปัญหา มองเห็นปัญหาและพยายามแก้ไข ปัญหาเพื่อคุณภาพการศึกษา จึงมีการปฏิรูปการศึกษา แต่ประเด็นมีอยู่ว่าจะแก้ปัญหามาได้ตรงประเด็น ถูกจุดหรือไม่ ถ้าจะสรุปในภาพรวมน่าจะบอกได้ว่าการแก้ไขปัญหามาโดยเน้นรูปแบบ (Form) มากกว่าหน้าที่ความรับผิดชอบ (Function) จึงทำให้ตัวเลขของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อแสดงถึงประสิทธิภาพด้านการศึกษา แต่คุณภาพยังน่าเป็นห่วงตรงที่สภาพการณ์ด้านการศึกษายังเป็นเช่นนี้ ผลการจัดอันดับไม่ว่าจะสำนักใดก็ตามก็คงไม่แตกต่างกันและเปลี่ยนแปลง และหากพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือครู กระบวนการเรียนการสอน และนักเรียน การจัดอันดับการทดสอบ การวัดผลประเมินผล จึงเป็นผลลัพธ์ที่แสดงคุณภาพที่แท้จริง ประเด็นเหล่านี้เปรียบได้กับเป็น “หลุมดำของอนาคตการศึกษาไทย” อย่างแท้จริง”

สภาพชุมชนของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย เป็นที่ตั้งโรงเรียน และสถานที่ราชการหลายแห่ง การคมนาคมสะดวก เป็นเขตชุมชนที่มีเศรษฐกิจดี นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ บริเวณใกล้เคียงรอบโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์ สำนักงานพัฒนาชนบท สถานีตำรวจภูธรกาฬสินธุ์ เป็นต้น อาชีพหลักของชุมชน คือ ค้าขาย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีแห่เทียน ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๐ อาชีพหลักคือเกษตรกร รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๘ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๔๕ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปีประมาณ ๖๐,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๘ จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๔ คน

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ตั้งอยู่ใกล้แหล่งการเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์จังหวัดกาฬสินธุ์ วัดกลาง วัดประชาานิยม เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สืบสานประเพณีไทย และวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ พิพิธภัณฑ์สิรินธร ซึ่งทางโรงเรียนสามารถใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในทุกระดับชั้น โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ให้ความร่วมมือในการบริการตรวจสุขภาพ และให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่นักเรียน และผู้ปกครอง สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

การจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย จัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ หลักสูตรโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง) ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ และโรงเรียนได้จัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จำนวนห้องเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จำนวน ๒๔๐ คน โดยจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้อิงการเชื่อมโยงบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในลักษณะของหัวเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ (Theme) การพัฒนาผู้เรียนตามบันได ๕ ขั้นสู่ความเป็นสากล จัดในลักษณะหน่วยการเรียนรู้และรายวิชาเพิ่มเติม คือ การศึกษาเพื่อเรียนรู้ (Knowledge Inquiry) และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล IS๑ คือการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) และ IS๒ คือการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ นำสิ่งที่เรียนรู้จาก IS๑ และ IS๒ ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม เป็น IS๓ คือการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Global Education and Social Service Activity)

เนื้อหากิจกรรมสาระการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศและใช้หนังสือตำราเรียน สื่อที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ให้ได้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยจัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้เรียนในระดับชั้นละ ๑ ห้องเรียน ห้องเรียนละไม่เกิน ๓๕ คน นอกเหนือจากหลักสูตรปกติที่ดำเนินการอยู่แล้วคือ

หลักสูตรโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง) เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) คือมีคุณลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นเลิศวิชาการ
๒. สื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา
๓. ล้ำหน้าทางความคิด
๔. ผลงานอย่างสร้างสรรค์
๕. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

โดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงสภาพความพร้อม จุดเน้นของโรงเรียนและยึดหลักการแนวคิด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการคือ ให้ผู้เรียนได้เรียนกลุ่มสาระพื้นฐาน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ได้ถือปฏิบัติอยู่ และได้บรรจุสาระเพิ่มเติมความเป็นสากลไว้ในองค์ประกอบส่วนที่เป็น “สาระเพิ่มเติม” ของโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

แม้ว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย จะคำนึงถึงสภาพความพร้อม จุดเน้นของโรงเรียนและยึดหลักการแนวคิด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ แต่การศึกษาภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันนี้ ต้องมีแนวทางการปรับตัวของระบบการศึกษาให้ทันพาประเทศก้าวสู่ศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมั่นคง และประการสำคัญคือการสร้าง “ปัญญาวิถี” ให้กับคนในสังคม อันได้แก่การยกระดับการศึกษาของประชาชนทั้งประเทศ การยกระดับคุณภาพแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน และการยกระดับการวิจัยและพัฒนาให้นาทิศทางในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การวางแผนระดับชาติที่จะเอื้อต่อการพัฒนาประเทศให้รู้ทันได้ทัน “การวางแผนระบบการศึกษา” เพื่อสร้างประชาชนให้สูงด้านคุณภาพ ศักยภาพ และทักษะความรู้ความสามารถที่ทัดเทียมบุคคลอื่นในสังคมโลก

จากที่กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย จึงกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาเชิงอนาคตในระยะกลาง เพราะเป็นการคาดการณ์สภาพในอนาคตที่ให้สมจริงได้ ซึ่งผลศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน ตลอดจนสามารถนำไปกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗)

ขอบเขตการดำเนินการ

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีด้านการจัดการศึกษาและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
๒. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู บุคลากร นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย)

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการ

ระยะที่ ๑ การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการศึกษาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น และสังคมโลก ดำเนินการโดย ๑) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการจัดการศึกษาของ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ๒) วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาและ ทราบบริบทที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ๓) สร้างแบบสอบถามกึ่งมีโครงสร้าง ตามกรอบเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ๔) กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ๕) สร้างแบบสอบถามตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาคุณภาพของ เครื่องมือด้วยจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ ๖) ทราบประเด็นความต้องการของการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา กำหนดบทบาทและทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน กาฬสินธุ์พิทยาสัย

ระยะที่ ๒ การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษา ดำเนินการโดยสร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพ ของเครื่องมือ

ระยะที่ ๓ การประชุมเสนอเพื่อ ๑) ระดมความคิดและความต้องการในการจัดการศึกษาโดย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู บุคลากร นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน และ ผู้ปกครอง ๒) รวบรวมและปรับปรุงแนวทางที่ได้จากข้อเสนอแนะในการประชุม ๓) นำผลการศึกษาและ ข้อเสนอแนะตามกรอบเสนอที่ได้จากประชุมเสนอไว้ในนโยบายและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ดำเนินการจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดโดยให้ผู้เข้าร่วมผู้ประชุมตอบแบบสอบถามและ แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คนร่วมกันอภิปรายแนวคิดและนำเสนอต่อที่ประชุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการแบบสอบถาม
๒. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการจดบันทึก การถอดเทปการอภิปรายของแต่ละกลุ่มและ การนำเสนอต่อที่ประชุมทั้งหมดมาเรียบเรียงและสังเคราะห์ความเห็น
๓. นำข้อมูลที่ได้ไปเขียนเป็นแนวทางที่เป็นไปได้ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์ พิทยาสัยในทศวรรษหน้า (๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) และนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อลงมติเห็น นำความคิดเห็น ของผู้เข้าร่วมประชุมที่มีต่อความเป็นไปได้และสอดคล้องกันมาเขียนเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) เพื่อนำไปสู่ นโยบายและแผนปฏิบัติการต่อไป

บทที่ ๔

ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินการประชุม พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านครู และด้านนักเรียน โดยมีแนวทางการจัดการดังนี้

๑. ด้านการบริหารจัดการ

โรงเรียนจะเปลี่ยนจากการเป็นสิ่งก่อสร้างเป็นภาพของการเป็นศูนย์รวมประสาท (nerve centers) ที่ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน แต่จะเชื่อมโยงครู นักเรียนและชุมชน เข้าสู่ศูนย์กลางแห่งความรู้ทั่วโลก ครูเองจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (create a culture of inquiry) มีการจัดห้องเรียนแบบพหุ (Multiple rooms) คือ เป็นห้องประชุมเล็กในพื้นที่ห้องเรียนหลักที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น AV conferencing, whiteboards, networks และโต๊ะทำงานแบบร่วมมือสามารถใช้งานได้หลากหลาย เช่น การวิพากษ์งาน การวางแผน การประชุม การทำงานร่วมกันหรือร่วมมือออนไลน์ และห้องเรียนจะต้องมีสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนรูปได้ง่าย อุปกรณ์ต่างๆ จะต้องง่ายต่อการย้ายและจัดใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานหรือการเรียนรู้แต่ละรูปแบบ นักเรียนจะไม่มีโต๊ะเก้าอี้ประจำของตัวเอง

๒. หลักสูตร

การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำทหาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปดด้วยสิ่งทำทหาย และปัญหารวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นตั้น โรงเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ จะเป็นหลักสูตรที่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ และคำถามเกี่ยวกับอนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคม และสากล เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (critical attributes) เชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ยึดโครงการเป็นฐาน (project-based) และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (research-driven) เชื่อมโยงท้องถิ่น ชุมชนเข้ากับภาค ประเทศ และโลก ในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (collaboration) กับโครงการต่าง ๆ ได้ทั่วโลก เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ และการประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (service)

๓. ด้านครู

เปลี่ยนจากบทบาทพื้นฐานการเป็นผู้ถ่ายทอดหรือผู้แจกจ่ายสารสนเทศ (dispenser) เป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก (facilitator) ผู้แนะแนวทาง (guide/coach) ผู้ร่วมเรียนรู้/ร่วมศึกษา (co-learner/co-investigator) ครูจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ ICT ให้เป็นครู E-teacher คือ

๑) Experience คือ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ เช่น เรียนผ่านสื่อเทคโนโลยี Internet, E-mail เป็นต้น

๒) Extended คือ มีทักษะการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเองตลอดเวลาผ่านทางสื่อเทคโนโลยี

๓) Expanded คือ มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนเองสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) Exploration คือ มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผ่านทางสื่อเทคโนโลยี

๕) Evaluation คือ เป็นนักประเมินที่ดี มีความบริสุทธิ์และยุติธรรม และสามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการประเมินผล

๖) End-user คือ เป็นผู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยี (user) อย่างคุ้มค่า และใช้ได้อย่างหลากหลาย

๗) Enabler คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสร้างบทเรียน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) Engagement คือ ต้องร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันผ่านสื่อเทคโนโลยี จนพัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือ เช่น เกิดชุมชนครูบน web

๙) Efficient and Effective คือ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้

๔. ด้านนักเรียน

นักเรียนต้องมีทักษะที่หลากหลาย เช่น สามารถทำงานร่วมกับคนหลายๆ ได้อย่างรวดเร็ว รับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง และรู้จักปรับเปลี่ยนกระบวนการแก้ไขปัญหาได้ ได้แก่

๑) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

๒) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อและความรู้ด้านเทคโนโลยี

๓) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ
นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และ
เป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

บทที่ ๕

อภิปรายผล

จากผลการดำเนินการหาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) มีประเด็นในการจัดการศึกษา ๔ ด้าน ดังนี้ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านครู และด้านนักเรียน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สร้างความเข้าใจในทักษะเพื่อศตวรรษที่ ๒๑ และผลลัพธ์ โรงเรียนจะต้องกำหนดไว้เป็นพื้นฐานให้นักการศึกษา ครู และผู้ปกครอง ได้รับความรู้และมีประสบการณ์ถึงเหตุผลความจำเป็น (why) สิ่งที่คาดหวัง (what) ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ครูเองจะต้องสามารถสร้างทางเลือกว่าจะสอนอย่างไร (how) และทราบได้ว่านักเรียนบรรลุผลแล้วหรือไม่ ใช้หลักสูตรประยุกต์และสอดคล้อง โดยพิจารณาว่าการที่จะบรรลุผลนั้น ผู้คนเรียนรู้อย่างไรแล้วนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนยุคใหม่ที่เน้นการเรียนรู้แบบโครงงานและปัญหาเป็นฐานในบริบทที่เป็นจริง รวมทั้งใช้หลักสหวิทยาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ นอกจากนี้ หลักสูตรควรส่งเสริมต่อการพัฒนาผู้เรียน เพื่อใช้ชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่มีการใช้เทคโนโลยีอย่างเข้มข้น มีการใช้รูปแบบการประเมินผลที่ให้ข้อมูลชัดเจนสามารถให้ข้อมูลสะท้อนกลับสำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีอำนาจตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินผลที่ออกแบบเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งทำให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้ สร้างวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้มีอิทธิพลทั้งต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและจูงใจสร้างนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการสร้างสรรค์หรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนนำไปใช้แก้ปัญหา รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ อย่างต่อเนื่อง สร้างความผูกพันทางอารมณ์และสังคมกับนักเรียน โดยมีครูให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ สร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียนให้กับนักเรียน รวมทั้งเป็นแหล่งความคิดความเห็นให้กับนักเรียน สร้างโอกาสการเข้าถึงเทคโนโลยีได้ทุกหนทุกแห่งและเพียงพอต่อความต้องการของครู นักเรียน และผู้รับบริการ เพื่อให้มีผลต่อการเรียนรู้ การคิด การสร้างสรรค์ การวิจัย การพิมพ์ การสื่อสาร เพื่อให้บรรลุทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

คำนำ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย จะคำนึงถึงสภาพความพร้อม จุดเน้นของโรงเรียนและยึดหลักการแนวคิด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ แต่การศึกษาภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันนี้ ต้องมีแนวทางการปรับตัวของระบบการศึกษาให้นำพาประเทศก้าวสู่ศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมั่นคง และประการสำคัญคือการสร้าง “ปัญญาวิถิ” ให้กับคนในสังคม อันได้แก่การยกระดับการศึกษาของประชาชนทั้งประเทศ การยกระดับคุณภาพแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน และการยกระดับการวิจัยและพัฒนาให้นาทิศทางในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การวางแผนระดับชาติที่จะเอื้อต่อการพัฒนาประเทศให้รูุ้ดหน้าได้นั้น “การวางแผนระบบการศึกษา” เพื่อสร้างประชาชนให้สูงด้านคุณภาพ ศักยภาพ และทักษะความรู้ความสามารถที่ทัดเทียมบุคคลอื่นในสังคมโลก

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย จึงกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาเชิงอนาคตในระยะกลาง เพราะเป็นการคาดการณ์สภาพในอนาคตที่ให้สมจริงได้ ซึ่งผลศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน ตลอดจนสามารถนำไปกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในทศวรรษหน้าต่อไป ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้เอกสารฉบับนี้ “รายงานแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗) *The Directions of the Educational Management of Kalasinpittayasai School in the Next Decade (๒๐๑๕ – ๒๐๒๔)*” ได้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

ตุลาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

- สารหลัก ๑
- ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ๒
- ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ๒
- ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ๒
- ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ๒
- ทักษะของคนในศตวรรษที่ ๒๑ ๓

บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- ปัญหาการศึกษาไทยในสถานการณ์โลก ๔
- วัตถุประสงค์ ๗
- ขอบเขตการดำเนินการ ๘

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการ

- การเก็บรวบรวมข้อมูล ๙
- การวิเคราะห์ข้อมูล ๙

บทที่ ๔ ผลการดำเนินการ

- ด้านการบริหารจัดการ ๑๐
- หลักสูตร ๑๐
- ด้านครู ๑๑
- ด้านนักเรียน ๑๑

บทที่ ๕ อภิปรายผล

๑๓

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

- ภาพกิจกรรม
- คณะทำงาน

เอกสารอ้างอิง

บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2556. **ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. 2554. **ทักษะแห่งอนาคตใหม่/ โดย James Bellanca และ Ron Brandt**. กรุงเทพฯ : openworlds.

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย. **แผนปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗**.

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

๑. นายพีรพงษ์ โลหะมาศ ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๒. นายจำลอง นามบุญลือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๓. นายทรงพล อัครดี รองผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

คณะกรรมการรอบ จัดทำเอกสาร และจัดเตรียมข้อมูล

๑. นางเพ็ญศิริ ภูมิสายตร หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๒. นางสุจิตา ศรีโสภา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๓. นายศิริวัฒน์ จันทรเพชร หัวหน้าสายชั้น ESM โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๔. นางมะลิจันทร์ ภูมทอง หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๕. นางพิสมัย พูลเจริญ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๖. นางสาวลักขณ์ เขาวน้อย ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๗. นางสาวศรีอัมพร บรรณสาร ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๘. นางสาวรัตติยา ภูมิสายตร ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๙. นางสุจิรา พัฒนาสกุลวงษ์ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๑๐. นางสาวพูนทรัพย์ เพลินลาภ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

คณะกรรมการทบทวนและปรับเอกสารให้สมบูรณ์

๑. นางเพ็ญศิริ ภูมิสายตร หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๒. นางสุจิรา พัฒนาสกุลวงษ์ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย
๓. นางสาวพูนทรัพย์ เพลินลาภ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย

ปกและรูปเล่ม

- นางสุจิรา พัฒนาสกุลวงษ์ ครู โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย